

Sind vaid kiidan

Muusikaja tekst Liisi Koikson (1983)
seade Rasmus Puur (1991)

Mul on väga hea meel, et järgmisel üldlaulupeol kõlab Liisi Koiksoni laul „Sind vaid kiidan“. See on imeilus lugu, mis õpetab meid ehk märkama kõike ilusat, mis meile siin Eestimaal antud on.

Mõned tähelepanekud ja soovitused laulu esitamiseks:

Laul võiks olla helge, õrn, sõnad väljavoolitud ja laulu mõte endast läbi lastud.

Tempo

Veerandnoodile vastab 115, dirigeerime kahe peale.

Hingamised on läbi loo analoogsetel kohtadel, aga selguse mõttes kirjutan lahti salmide kaupa:

I salmis palun hingame taktide 14-15 vahel, 22-23 vahel, I häälel väike õhuvõtt taktis 26 enne sõna „mu“ ning 34 enne „on“.

Palun laulame kokku taktid 16-17, 24-25, 32-32, 39-40 ning II ja III häälel taktid 26-27 ning 34-35.

II salmis taktide 48-49 vahel, 56-57 vahel, I häälel väike õhuvõtt takti 60 enne sõna „mu“ ning 68 enne „on“.

Palun laulame kokku taktid 50-51, 58-59, 66-67, 74-75 ning II ja III häälel taktid 60-61 ning 68-69

III salmis I hääl hingab kiirelt enne takti 81. Edasi hingamine 82-83 vahel, 90-91 vahel. Palun laulame kokku taktid 84-85, 92-93, 100-101 ja 107-108.

II ja III häälel on hingamine taktis 94 enne sõna „mu“.

Lõpus palun hingame enne takti 118.

Kõik noodid, mis lähevad pidekaarega üle takti – palun teeme õrna ärvõtte takti esimesel löögil nii, et paus jäääb tühjaks.

Näide 1:

Sõna ja fraas

Muusikaliselt liiguvad selles teoses fraasid väikeste puhanguliste mõtete kaupa. Alustame fraase vaiksemalt, liigume fraasi haripunkti ning seejärel võtame jälle pisut kergemalt. Fraase paluksin laulda seotult. Allpool kriipsutan alla sõnad, kuhu fraas võiks liikuda, allajoonitud sõnad on fraasi haripunktiks ja nende peal võiks olla väike vajutus.

I salmis „saadan lendu laulu“; „õhetavad nurmed taamal“, „kuskil eemal linde“, „ennast sinu rüppe kaotan“. Samuti paluksin välja tuua eraldi sõna „ei“ taktis 20.

Refräänis: „mu pisikene kodumaa“, „enam sülle mahtuda“, „mu kodu hing“, „on ahvatlusi ilusaid“, „kuid sina oled siin“.

II salmis: „sõnad kirjuks mustriks“, „tasakesi paitan taevast“, „vaevast yihma“, „metsa kohal latvu“

III salmis vajutused sõnadele „maa“, „valgeks“, „kõrged“, „linde“, „siin“

Lõpetuses (alates takt 111) on olulised sõnad, mis välja võiks tuua: „sina“, „siin“, „jääd“, „mind“.

Taktis 33-34 ja 35-36 võib tekkida küsimus, et mis vokaali peal laulda ja kuhu sõna lõpp öelda – lahendaksin selle nii:

Näide 2:

The musical score consists of two staves of music. The top staff starts at measure 33 in G major (Gadd2) and transitions to F# major (F#m7). The lyrics are: "Võõ - rail mail" (measures 33-34), "on ah-vat-lu - si i - lu - said," (measure 35), and "Võõ - - - rail mail" followed by "i - lu - said," (measure 36). The bottom staff starts at measure 36 in G major (G). The lyrics are: "aid kuid si-na o-led siin ja jääd mind oo - ta-ma." The vocal markings include slurs, grace notes, and dynamic markings like f and ff. Blue ink annotations highlight specific notes: 'ail' above the first note of the first line, 'ma-' and 'ail' below the second note of the first line, 'aid' below the first note of the second line, and 'M' under the 'oo' in 'ootama'.

Samamoodi siis 67-68 ning 69-70.

Taktides 101-104 võiks lahendada „mail“ ja „ilusaid“ nii:

Näide 3:

Lisaks sellele t10 „lendu“ – läheme kohe n-tähe peale, t17 „linde“ kohe n-tähe peale, t19 „rüppe“ kohe p-tähe peale, t43 „sulle“ kohe l-tähe peale, t45 „laotan“ – ütleme o teisele kaheksandikule, t 51 „vihma“ kohe h ja „kallab“ kohe l tähe peale, t77 „valgeks“ kohe l-tähe peale, t 85 kohe n-tähel. See võib tunduda iseenesestmõistetavana, aga siiski seda laulu harjutades olen oma kooridega sellele tähelepanu juhtinud, et oleks ühtmoodi.

Mõned tähelepanekud proovidest

Igaks juhuks juhin ka tähelepanu taktide 18, 52, 88 punkteeringutele – need võiks olla mitte liiga teravad vaid pigem eesti keele nüansse jälgivad.

Taktis 29 (ja ka 64) tahab tekkida I häälel d-noodist fis-nooti kerge *glissando* – seda püüaks vältida.

Taktides 31-32 olen märganud tendentsi hakata natuke kiirustama – hoiame seal sünkoobid täpsed ja naudime õigeid pikkusi.

Taktis 108 ei liigu enam keegi alumistest häältest alla, kuigi mälu järgi eelneva muusikalise materjali järgi tahaks.

118 ja 119 sooviksin, et lõpp ei läheks ka väga valjuks vaid pigem säiliks kergus ja üksteise kuulamine.

Head muusikaõpetajad, kes te jõudsite siia, selle kirjatüki lõppu! Ma soovin kõigile avastamisrõõmu ja jõudu selle kauni laulu õppimisel ja kohtumiseni proovides!

Silja Uhs